

Utlåtande 2017:87 RIII (Dnr 106-1590/2016)

Ett jobbtorg för validering

Motion (2016:111) av Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:111) av Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L) om ”Ett jobbtorg för validering” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L) har i en motion till kommunfullmäktige yrkat på att inrätta ett nytt jobbtorg för validering. Enligt motionen finns ett behov av att komplettera den befintliga jobbtorgsstrukturen i Stockholm med ytterligare ett jobbtorg för att kunna identifiera ”annorlunda” kompetens hos aspiranterna. Motionen föreslår också att staden inrättar kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar för personer med inga eller bristfälliga yrkeskunskaper eller erfarenheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Arbetsförmedlingen, SACO, Stockholms Handelskammare och Svenskt näringsliv,. SACO och Svenskt Näringsliv har ej inkommit med svar. Stockholms Handelskammare avstår från att lämna svar.

Stadsledningskontoret instämmer i att effektiv validering är av stor vikt för att skapa möjligheter till snabb och hållbar etablering på arbetsmarknaden, men bedömer att de valideringstjänster som motionen föreslår inte ryms inom den kommunala kompetensen. Stadsledningskontoret bedömer att den föreslagna typen av validering faller inom statens ansvar och att arbetsmarknadsutbildningarna ryms inom arbetsmarknadsnämndens nuvarande uppdrag.

Arbetsmarknadsnämnden anser att effektiv validering är av stor vikt för att nyanländas kompetens tidigt identifieras, bedöms och tas tillvara. Ett utökat ansvar för validering genom ett nytt jobbtorg ryms dock inte inom den kommunala kompetensen utan åligger arbetsförmedlingen. Kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar är ett av nämndens befintliga prioriterade uppdrag.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det finns behov av effektivare sätt att validera nyanländas yrkeskunnskap. Nämnden menar vidare att arbetsförmedlingen har det övergripande ansvaret för etableringen de första två åren och det är olämpligt att splittra upp ansvaret på fler aktörer.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att validering är en statlig angelägenhet och att det redan ingår i arbetsmarknadsnämndens uppdrag att anordna kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar.

Östermalms stadsdelsnämnd ser att behovet av utbildad arbetskraft är stort i Stockholm och instämmer med motionärerna i att validering av erfarenhet och utbildning bör komma i etableringsfasen. Det är dock statens ansvar genom arbetsförmedlingen och inget som stadsdelsnämnderna ansvarar för.

Arbetsförmedlingen ser positivt på ett fortsatt samarbete med Jobbtorg Stockholm, men tror att det kan vara en framgångsfaktor, ur ett integrationsperspektiv, att hålla ihop arbetet med nyanlända arbetssökande i befintliga strukturer. Det vill säga, att inte inrätta särskilda jobbtorg för validering av nyanländas kompetens utifrån en integrationsaspekt.

Mina synpunkter

Att nyanlända ges reella möjligheter att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden så fort som möjligt efter ankomst till Sverige är av största vikt. Både från ett samhällsekonomiskt perspektiv och från ett individperspektiv måste vi rusta nya invånare i vår stad till ett liv där de kan bidra till samhället efter förmåga och få ett sammanhang.

I dagsläget sträcker sig kommunens uppdrag gällande validering till att validera gentemot kursplaner och kursinnehåll inom vuxenutbildningen. Det finns också ett uppdrag i 2017 års budget till arbetsmarknadsnämnden att

utreda möjligheten till en utökad validering inom ramen för vuxenutbildningen.

Det är viktigt att vi har ett tätt samarbete med arbetsförmedlingen under nyanländas etableringsfasen och senare. På stadens jobbtorg finns ett stort behov av att validera utländsk yrkesutbildning. Här har studie- och yrkesvägledare och coacherna på jobbtorgen en viktig roll. Det pågår ett utvecklingsarbete inom Jobbtorg, bland annat genom ett pilotprojekt som innebär kartläggning av mjuka kompetenser. Vi har förstärkt studie- och yrkesvägledningen inom vuxenutbildningen och tillfört extra medel.

Kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar är ett prioriterat uppdrag i nämnden idag. Lyckade exempel är Yrkesutbildning för invandrare med integrerad språkutbildning, YFI, med kock, bygg- och undersköterskeutbildningar samt Järvapiloten. Det pågår även ett pilotprojekt med sammanhållna studievägar för kortutbildade, flera av dem med yrkesinriktning.

Genom ett tätt samarbete med Arbetsförmedlingen, satsningar på vuxenutbildningen och kompetensutveckling av Jobbtorgs medarbetare gör vi det lättare för nya stockholmare att etablera sig på arbetsmarknaden idag.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:111) av Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:111) av Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L) om ett jobbtorg för validering bifalls.
2. Därutöver anfördes följande.

Det är synnerligen angeläget att nyanländas kompetens tidigt kan identifieras, bedömas och tas tillvara. Idag tar det i genomsnitt sju år för en nyanländ att komma in på arbetsmarknaden. Därtill är det en stor andel av de nyanlända, som så småningom lyckas etablera sig på arbetsmarknaden, som kommer i arbete där deras kompetens från ursprungslandet inte kommer till användning. Det innebär stora ekonomiska och mänskliga kostnader för den enskilde. Därför är det av yttersta vikt att den genomsnittliga tiden för nyanlända att komma i arbete kan förkortas rejält och att

ytterligare ansträngningar görs för att individen i större utsträckning kan få användning av såväl sin formella kompetens och andra färdigheter.

Det är ofta svårt för nyanlända att få sina formella kunskaper validerade. Valideringsansvaret är idag spritt på ett stort antal olika aktörer, såsom myndigheten för yrkeshögskolan, kommunerna, en mängd branschorganisationer, Arbetsförmedlingen och andra myndigheter. Systemet fungerar olika väl för olika yrkes- och utbildningsgrupper och är långtifrån heltäckande. För den enskilda nyanlända är det inte lätt att hitta rätt i systemet.

Studie- och yrkesvägledare och coacher på jobbtorgen har en viktig roll i att identifiera behov av validering av såväl formell som icke-formell kompetens. De ska även bedöma utbildningsbehoven hos den enskilde. Grundläggande kompetens i dessa delar bör även fortsättningsvis finnas på samtliga nuvarande jobbtorg. Däremot behövs utökad och fördjupad kompetens gällande validering av den formella kompetensen för att kunna lotsa individen till rätt instans. Ett nytt jobbtorg för validering bör bedöma den enskildes yrkeserfarenhet och reella kompetens och vid behov utforma intyg i de fall ansvaret inte ligger på annan instans. De bör också ha uppgiften att vid behov anvisa den enskilde till kompletterande yrkes- och vuxenutbildningar inklusive yrkesanpassade SFI-utbildningar.

Nyanlända måste snabbt få möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden. Språkinläring i kombination med att lära sig ett yrke kan vara en framgångsrik väg. Det är angeläget att fler kombinationsutbildningar med yrkesutbildning och yrkesanpassad SFI kan inrättas snarast, inte minst för personer utan tidigare yrkeskunskaper eller yrkeserfarenheter. Med anledning av det ovan anförda bör motionen bifallas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:111) av Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L) om ”Ett jobbtorg för validering” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 5 april 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Emilia Bjuggren

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Dennis Wedin, Johanna Sjö, Markus Nordström och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med

hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Gulan Avci och Lotta Edholm (båda L) har i en motion till kommunfullmäktige yrkat på att staden ska inrätta ett nytt jobbtorg för validering. Enligt motionen finns ett behov att komplettera den befintliga jobbtorgsstrukturen i Stockholm med ytterligare ett jobbtorg för att kunna identifiera ”annorlunda” kompetens hos aspiranterna. Motionen föreslår också att staden inrättar kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar för personer med inga eller bristfälliga yrkeskunskaper eller –erfarenheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Arbetsförmedlingen, SACO, Stockholms Handelskammare och Svenskt näringsliv,. SACO och Svenskt Näringsliv har ej inkommit med svar. Stockholms Handelskammare avstår från att lämna svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i att effektiv validering är av stor vikt för att skapa möjligheter till snabb och hållbar etablering på arbetsmarknaden. Goda möjligheter till validering kan bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål *3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva*.

Stadsledningskontoret bedömer dock att de valideringstjänster som motionen föreslår inte ryms inom den kommunala kompetensen. Stadsledningskontoret bedömer att den föreslagna typen av validering faller inom statens ansvar och att de föreslagna utbildningarna ryms inom arbetsmarknadsnämndens nuvarande uppdrag. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 januari 2017 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Gulan Avci (L), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att effektiv validering är av stor vikt för att nyanländas kompetens tidigt identifieras, bedöms och tas tillvara.

Kommunens uppdrag kring validering sträcker sig formellt till att validera gentemot kursplaner och kursinnehåll inom vuxenutbildningen. När det gäller validering för att synliggöra och bedöma yrkeskompetens bedömer förvaltningen att ett utökat ansvar för validering genom inrättande av ett jobbtorg för validering inte ryms inom den kommunala kompetensen i och med att det så tydlig åligger en annan huvudman, Arbetsförmedlingen. Jobbtorgen har däremot en viktig funktion i att lotsa individer till rätt instans när det gäller validering.

Vad gäller yrkandet om att kommunstyrelsen ska uppdra åt arbetsmarknadsnämnden att inrätta kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar för personer med inga eller bristfälliga yrkeskunskaper anser förvaltningen att detta redan är en del av nämndens prioriterade uppdrag.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen, samt att avstyrka motionen.

Reservation anfördes av Peter Backlund (L), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det finns behov av ett effektivare sätt att validera nyanländas yrkeskunnande. Det bör dock tas i beaktande att detta ansvar ytterst åligger Arbetsförmedlingen. Jobbtorgen, som både jobbar på remissuppdrag och med uppsökande verksamhet, har ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen rörande validering, men ansvarar inte ytterst för frågan.

Förvaltningen menar att då arbetsförmedlingen har det övergripande ansvaret för etableringen de första två åren är det olämpligt att splittra upp ansvaret på fler aktörer.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 januari 2017 att tjänsteutlåtandet från förvaltningen utgör svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunens uppdrag när det gäller validering är att validera gentemot vuxen-utbildningen. Ansvaret för validering i övrigt är en statlig angelägenhet. Universitets- och högskolerådet ansvarar för att bedöma utländsk gymnasial och eftergymnasial utbildning medan Arbetsförmedlingen ansvarar för bedömning av yrkeskompetens. Inrättandet av ett jobbtorg för validering i enlighet med motionärernas förslag ligger således inte inom ramen för det kommunala uppdraget.

Det ingår redan i arbetsmarknadsnämndens uppdrag att anordna kombinerade yrkes- och SFI-utbildningar för personer med inga eller bristfälliga yrkeskunskaper.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att besvara remissen med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Therese Carlborg m. fl. (M) och Mimmi Deljerud Engholm (L), bilaga 1.

Ersättaryttrande anfördes av Maximilian Molin (C) och Steven Crosson (KD) som anmälde att om de hade tjänstgjort hade de ställt sig bakom Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat 22 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Behovet av utbildad arbetskraft är stort och möjligheterna till arbete i Stockholm är goda för personer med kunskaper i svenska samt utbildning eller färsk arbetslivserfarenhet.

Förvaltningen instämmer med motionärerna i att validering av erfarenhet och utbildning bör komma i etableringsfasen. Detta är dock statens ansvar genom

arbetsförmedlingen och inget som stadsdelsnämnderna vare sig arbetar med eller ansvarar för. Ärendet anses i och med detta vara besvarad.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingens yttrande daterat den 10 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsförmedlingen delar bilden av ett Stockholm präglad av mångfald och även bilden av att många nyanlända har med sig kunskaper och erfarenheter som kan hjälpa dem in på den svenska arbetsmarknaden.

Validering är numera ett nationellt arbetsmarknadspolitiskt program på Arbetsförmedlingen sedan 2016-02-01. Valideringsprogrammet är till för alla som är i eller riskerar arbetslöshet och har behov av att få sina kunskaper validerade. Det gäller inte minst för personer med kompetens från andra länder men även för andra arbetssökande som bedöms vara i behov av validering.

Arbetsförmedlingen anser vidare att det kan vara en framgångsfaktor, ur ett integrationsperspektiv, att hålla ihop arbetet med nyanlända arbetssökande (oavsett kompetens) i befintliga strukturer. Det vill säga, att inte inrätta särskilda jobbtorg för validering av nyanländas kompetens utifrån en integrationsaspekt då detta kan bidra till en upplevd förstärkt känsla av utanförskap

Arbetsförmedlingen ser positivt på ett fortsatt samarbete med Jobbtorg Stockholm i nuvarande struktur och att det finns goda förutsättningar att utöka det vägledande, motiverande och validerande arbetet tillsammans med Stockholms stad inom ramen för befintlig jobbtorgsorganisation.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Gulan Avci (L) enligt följande.

Det är synnerligen angeläget att nyanländas kompetens tidigt kan identifieras, bedömas och tas tillvara. Idag tar det i genomsnitt sju år för en nyanländ att komma in på arbetsmarknaden. Därtill är det en stor andel av de nyanlända som så småningom lyckas etablera sig på arbetsmarknaden, kommer i arbete där deras kompetens från ursprungslandet inte kommer till användning. Det innebär stora ekonomiska och mänskliga kostnader för den enskilde. Därför är det av yttersta vikt att den genomsnittliga tiden för nyanlända att komma i arbete kan förkortas rejält och att ytterligare ansträngningar görs för att individen i större utsträckning kan få användning av såväl sin formella kompetens och andra färdigheter.

Det är ofta svårt för nyanlända att få sina formella kunskaper validerade. Valideringsansvaret är idag spritt på ett stort antal olika aktörer, såsom myndigheten för yrkeshögskolan, kommunerna, en mängd branschorganisationer, Arbetsförmedlingen och andra myndigheter. Systemet fungerar olika väl för olika yrkes- och utbildningsgrupper och är långtifrån heltäckande. För den enskilda nyanlända är det inte lätt att hitta rätt i systemet.

Studie- och yrkesvägledare och coacher på jobbtorgen har en viktig roll i att identifiera behov av validering av såväl formell som icke-formell kompetens. De ska även bedöma utbildningsbehoven hos den enskilde. Grundläggande kompetens i dessa delar bör även fortsättningsvis finnas på samtliga nuvarande jobbtorg. Däremot behövs utökad och fördjupad kompetens gällande validering av den formella kompetensen för att kunna lotsa individen till rätt instans. Ett nytt jobbtorg för validering bör bedöma den enskildes yrkeserfarenhet och reella kompetens och vid behov utforma intyg i de fall ansvaret inte ligger på annan instans. De bör också ha uppgiften att vid behov anvisa den enskilde till kompletterande yrkes- och vuxenutbildningar inklusive yrkesanpassade SFI-utbildningar.

Nyanlända måste snabbt få möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden. Språkinläring i kombination med att lära sig ett yrke kan vara en framgångsrik väg. Det är angeläget att fler kombinationsutbildningar med yrkesutbildning och yrkesanpassad SFI kan inrättas snarast, inte minst för personer utan tidigare yrkeskunskaper eller yrkeserfarenheter. Med anledning av det ovan anförda bör motionen bifallas.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Peter Backlund (L) till förmån för förslag att tillstyrka motionen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Therese Carlborg m.fl. (M) och Mimmi Deljerud Engholm (L) enligt följande:

Vi delar motionens intentioner vars innehåll har en tydlig kommunal karaktär. Vi ser gärna att frågan utreds vidare.